

SKR - Betänkandet Tryggare idrottsarrangemang (SOU2025:46)

Sammanfattning

SKR anser att

- syftet med förslagens ligger väl i linje med förbundets ställningstaganden inom det idrottspolitiska- och brottsförebyggande fälten det vill säga att idrotten och dess arrangemang är trygga och säkra samt inte bidrar till utvecklande av kriminalitet. Föreslagna straffskärpningar är dock inte tillräckligt motiverade utifrån rådande kunskapsläge om brottsprevention rörande straffskärpningarnas effekter såväl positiva som negativa avseende att motverka utvecklande av kriminalitet,
- det finns en rad juridiska aspekter rörande personuppgiftshantering vid kameraövervakning med bäring på kommuner i egenskap av arenaägare som inte är tillräckligt utredda,
- förslagen med bäring på personuppgiftshantering kan bidra till kostnader för arenaägarna. Dessa effekter för kommunerna är inte beaktade i konsekvensanalysen.

Allmänna synpunkter

Att komma tillrätta med den problematik med ordningsstörningar, brottslighet och användande av illegal pyroteknik i samband med idrottsarrangemang ligger väl i linjen med SKR:s ställningstaganden kring idrottens samhällsroll. I detta ligger en samstämmighet rörande syftet med betänkandets förslag och syften relaterat till SKR:s ställningstaganden kring brottsförebyggande arbete.

Betänkandet innehåller en rad förslag om straffskärpningar. I detta sammanhang noterar SKR att dessa inte är tillräckligt motiverade utifrån rådande kunskapsläge om brottsprevention rörande straffskärpningarnas effekter såväl positiva som negativa avseende att motverka utvecklande av kriminalitet bland besökare av idrottsevenemang.

SKR:s medlemmar är framförallt direkt berörda av betänkandets förslag i egenskap av arenaägare. Kommunernas roll som ägare av evenemangsarenor för mer än 3000 åskådare är stort. Mer än 80 procent av evenemangsarenorna för fotboll respektive ishockey är kommunalt ägda. Även kommunal personal kan i olika roller arbeta på arenorna under idrottsarrangemangen vilket aktualiserar frågor om trygg och säker arbetsmiljö.

SKR:s ställningstaganden berör personuppgiftsansvar och personuppgiftsbehandling i samband med idrottsarrangemang samt följande kostnader relaterat till detta.

Utredningen ska bland annat ta ställning till om möjligheterna att dela kamerabevakningsmaterial mellan arenaägare och arrangörer bör utökas.

Någon klar bild avseende personuppgiftsansvaret mellan kommun som arenaägare och idrottsföreningen finns inte i utredningen. SKR anser att detta måste utredas vidare. Vidare tar inte förslagen i beaktande ny lagstiftning på området.

En kommun som arenaägare behöver godkänna att fast monterade kameror sätts upp på kommunens anläggningar. Kommunen kan också ställa krav på hur och när användning av kamerabevakning får ske på kommunens anläggningar. Det kan innebära att kommunen åtar sig ett personuppgiftsansvar tillsammans med idrottsföreningen enligt artikel 26 allmänna dataskyddsförordningen. Då det även råder osäkerhet om vilken personuppgiftsbehandling som är tillåten krävs förtydligande.

7.3.3 Undantag från tystnadsplikten i kamerabevakningslagen

Innan en bestämmelse som bryter den lagstadgade tystnadsplikten i 22 § kamerabevakningslagen och en utvidgad spridning av personuppgifter sker bör en konsekvensbedömning genomföras. Det är många vuxna och barn som befinner sig på arenorna som inte är personer som begått brott eller kan misstänkas för brott där riskerna ur integritetssynpunkt måste vara väl utredda och tydliga. Framför allt då kameramaterialet lagras och inte sker i realtid.

4 § i författningsförslaget att alla föreningar och förbund som är anknutna till Sveriges Riksidrottsförbund får behandla personuppgifter. Betänkandets förslag kan innebära att en väldigt utökad personkrets får ta del av personuppgifter som kommer från kameraövervakning i vilken arenaägaren är delaktig. Hur säkerställs begränsad krets och de oroligheter som ska begränsas avser i första hand högrisk matcher på elitnivå. En begränsning av paragrafen bör övervägas.

7.3.4 Personuppgiftsbehandling i kamerabevakningsmaterial

Den som kamerabevakar är den som är ansvarig för den kamerabevakning som sker. I författningsförslaget anges att varje idrottsorganisation är personuppgiftsansvarig. Det förs även resonemang i utredningen om arenaägare och följande biträdesförhållanden som inte landar i klara och tydliga analyser av vad som gäller.

Det finns således ett antal risker som inte belysts i utredningen såsom att de flesta kommuner är arenaägare. I den egenskapen tar kommunerna ställning till och godkänner att fast monterade kameror sätts upp på anläggningarna, kommunen ställer krav på idrottsföreningen hur och när kamerabevakning får gå till och kommunen bestämmer gemensamt med idrottsföreningen ändamål och medel med kamerabevakningen. Detta innebär att kommunen kan komma att åta sig ett personuppgiftsansvar tillsammans med idrottsföreningen enligt artikel 26 allmänna dataskyddsförordningen.

10 Konsekvenser

I den nya kamerabevakningslagen (prop 2024/25;93) som började gälla den 1 april, vilken inte beaktas i utredningen, införs flera krav på den som är personuppgiftsansvarig. Den som vill installera en kamera för att bedriva bevakningen och övervaka människor är själv ansvarig för att gjort nödvändiga bedömningar och säkerställa lagligheten innan bevakningen påbörjas. Det krävs att en dokumenterad intressebevakning genomförs och dokumenteras, det finns krav på förteckning som ska sparas 5 år, det krävs att en konsekvensbedömning genomförs när kamerabevakningen medför särskilda risker i integritetshänseende.

Den registrerade, det vill säga den som blir kamerabevakad, har ett antal rättigheter enligt dataskyddsförordningen (GDPR). Den personuppgiftsansvariga har ett ansvar för att ha rutiner på plats för att hantera begäranden om att utöva dessa rättigheter när någon begär det såsom få information om kamerabevakningen, invända mot kamerabevakningen, begära att få ta del av bevakningsmaterialet och begära radering av bevakningsmaterialet. Därutöver tillkommer säkerhet för hantering av kameramaterialet.

Av denna anledning är det viktigt att personuppgiftsansvaret är helt klarlagt vem som ansvarar för vad gällande kommun och idrottsförening.

Med beaktande av ovanstående konstaterar SKR att förslagen i betänkandets förslag har ekonomiska konsekvenser för arenaägarna och att inte finansieringsprincipen är beaktad. Kommunen har inte resurser eller finansiering för att genomföra dessa utökade arbetsuppgifter åt

idrottsföreningarna. Personuppgiftsansvaret måste vara tydligt och klarlagt vilket SKR inte anser det är i nuvarande form.

Anders Henriksson
Ordförande

Sveriges Kommuner och Regioner